

Mishnah Bava Batra, chapter 8

משנה בבא בתרא פרק ח

(1) Some [relatives] inherit [from], and transmit [to each other; whoever of these dies first transmits his estate to the other, and whoever survives inherits it]; some inherit [from certain relatives who predecease them] but do not transmit [their estates to these relatives if they die first]; [some] transmit but do not inherit; [and some] neither inherit nor transmit. The

following inherit [from], and transmit [to each other]: A father [inherits from his sons, if they die without leaving any issue, and transmits to his] sons; and sons [inherit from, and transmit to their] father; and brothers from the [same] father [even though not from the same mother] inherit [from], and transmit [to each other, if they die without issue]. A man [inherits from] his mother and [from] his wife [but does not transmit his estate to them (because the relatives on his father's side are entitled to the inheritance of his estate) if he dies first]; and sisters' sons inherit [from their uncles] but do not transmit [their estates to them (because of the preference of inheritance by the relatives on the father's side)]. A woman [transmits her estate to] her sons, and a wife [to] her husband [but they do not inherit from them]; and mother's brothers transmit [their estates to their nephews] but do not inherit [from] them. And brothers from the [same] mother neither inherit [from], nor transmit [to each other; their relatives on their respective fathers' sides inherit from them].

(2) The order of succession is as follows: "If a man dies, and has no son, then

רכנו עובדיה מברטנורא

א יש נוחלין. יש קרובים שנוחלין את קרוביהם כשהם מתים ואף כשמתים הם. מנחזילין להם את ממונם: **האב את הבנים.** דכתיב (במדבר כו) איש כי ימות וכן אין לו והעברתם את נחלתו לבתו במקום בת אתה מעביר נחלה מאב ואי אתה מעביר נחלה מן האב במקום אחיו: **והבנים את האב.** דכתיב איש כי ימות וכן אין לו הא יש לו בן. בן קודם: **והאחין מן האב.** דכתיב (שם) ממשפחתו וירש אותה ומשפחת אב קרויה משפחה דכתיב (שם א) למשפחותם לבית אבותם: **האישי את אמו.** דכתיב (במדבר לו) וכל בת יורשת נחלה ממשות בני ישראל היאך בת יורשת שני מטות אלא זו שאביה משבט אחד ואמה משבט אחר וירשתן ומדכתיב מטות הקיש מטה האם למטה האב מה מטה האב בן קודם לבת אף מטה האם בן קודם לבת: **והאישי את אשתו.** דכתיב שארו זו אשתו וקרינן הכי. ונתתם את נחלת שארו לו. וגורעין ומוסיפין ודורשין יכול אף היא תירשנו תלמוד לומר וירש אותה. הוא יורש

you shall cause his inheritance to pass to his daughter.” (Numbers 27:8) [We therefore deduce, that] a son takes precedence over a daughter. All lineal descendants of a son [his sons, grandsons, or even the daughter of a son, where she has no brothers,] take precedence over a daughter [of the deceased]. A daughter takes precedence over the brothers [of the deceased, and also over the deceased father]. Lineal descendants of the daughter [also] take precedence over the [aforementioned] brothers. The brothers [of the deceased] take precedence over the brothers of his father [i.e., their uncles]. Lineal descendants of brothers [of the deceased, also] take precedence over the brothers of the father. This is the general rule: The lineal descendants of any one with a priority to succession [if he predeceased them] take precedence. A father takes precedence over all his descendants [i.e., the brothers and sisters of his deceased son, and their descendants. He has, however, no claim at all if his deceased son

(במדבר כז) אִישׁ כִּי יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ, וְהֶעֱבַרְתָּם אֶת נַחֲלָתוֹ לְבָתוֹ, בֵּן קוֹדֵם לְבַת, וְכָל יוֹצֵאֵי יָרְכוּ שָׁל בֵּן קוֹדֵמִין לְבַת. בַּת קוֹדֵמַת לְאַחִין. יוֹצֵאֵי יָרְכָה שֶׁל בַּת, קוֹדֵמִין לְאַחִין. אַחִין קוֹדֵמִין לְאַחֵי הָאָב. יוֹצֵאֵי יָרְכֵן שֶׁל אַחִין, קוֹדֵמִין לְאַחֵי הָאָב. זֶה הַכֶּלֶל, כָּל הַקּוֹדֵם בְּנַחֲלָה, יוֹצֵאֵי יָרְכוּ קוֹדֵמִין. וְהָאָב קוֹדֵם לְכָל

רבנו עובדיה מברטנורא

אותה. ואין היא יורשת אותו: **ב כל הקודם לנחלה יוצאי יריכו קודמין.** ואם אין יוצאי יריכו קיימין חזרה נחלתן אצל האב. כיצד ראובן שמת. חנוך ופלוא חצרון וכרמי בניו יורשין אותו ואם מת אחד מן הבנים קודם ראובן וההוא בן הניח בן או בת או בן או בת בן. או בן בת או בת בת עד מאה דורות יירש במקום אביו בנכסי אביו ראובן. ויטול כאחד מבני ראובן ואם אין לראובן בנים ולא בני בנים. ואף לא בנות בנים. אז יורשות בנות ראובן את ראובן. ואם אין לראובן בנות ולא בני בנות. ולא בנות בנות. עד סוף כל הדורות. אז יירש יעקב את ראובן בנו. ואם אין יעקב קיים יירשו את ראובן אחיו בני אביו שמעון לוי ויהודה (יוסף וכו') ואם אין קיימין יירשו את ראובן בני שמעון ולוי וכו'. ואם אין להם בנים ולא בני בנים. יירשו בנותיהן. או בני בנותיהן. או בנות בנותיהן. דבכל מקום הזכר יורשין קודמין לנקבה ואם מתו אחיו של ראובן בלא זרע. או שלא היה לו אח מעולם. תירשנו אחותו דינה בת יעקב. או בניה. או בני בניה. או בנותיה. (ובנות בנותיה) עד סוף העולם ואם אין לראובן אחות ולא זרע אחות. תחזור ירושתו לאבי אביו. דהיינו ליצחק. ואם אין יצחק קיים תחזור ירושת ראובן לעשו בן יצחק שהוא אחי אביו של ראובן ואם אין עשו קיים תחזור ירושת ראובן לאליפז בן עשו. או לבניו ולבני בניו. או לבנותיו. ולבנות בנותיו עד סוף כל הדורות. ואם אין אחים לאביו של ראובן ולא מבני בניהן תחזור ירושת ראובן לאחות אביו או לבניה. ולבני בניה. או לבנותיה על סדר שאמרנו. ואם אין לאביו של ראובן. לא אחים ולא בני אחים ולא אחות ולא בני אחות. תחזור ירושת ראובן לאברהם אבי אביו. וכן לעולם עד אדם הראשון. **האב קודם.** לעולם לאחי האב ולבניהם ואחי האב קודמים לאחות האב ואחי האב ואחות האב קודמים לאבי האב. ואבי האב קודם

is survived by his own sons or daughters or any of their lineal descendants].

(3) The daughters of Zelofhad (see Numbers 27:1-7) took three shares in the inheritance [of the land of Canaan, after Yehoshua's conquest]: a) the share of their father, who was of those who came out of Egypt [our Mishnah maintaining that Canaan had been divided according to the number of those who came out of Egypt], b) and c), his share among his brothers in the possessions of Hefer [Zelofhad's father, who also was among those who came out of Egypt, this share consisted of two portions], since he [Zelofhad] was a firstborn son [who] takes two shares (see Deuteronomy 21:17).

(4) Both son and daughter have the same laws of succession, [regarding the inheritance of a father or a mother, i.e., the law of the sons are the same whether they inherit from their father or mother and the laws of the daughters are the same whether she inherits from her father or mother,] except that a son [when a firstborn] takes a double portion in the estate of his father, but does not take it in the estate of his mother. Daughters must be maintained out of the estate of their [deceased] father, but not out of the estate of their [deceased] mother [because it is not the duty of a mother to provide for her daughters].

(5) If one said [prior to his death], "My firstborn son shall not receive a double portion," [or] "So-and-so, my son, shall not be heir with his brothers," his instructions have no validity, because he made a stipulation [which is] contrary to that which is written in the Torah [which has entitled every son to a portion,

רבנו עובדיה מברטנורא

לאחי אבי האב. ואחי אבי האב. ואף אחותו קודמין לאבי אבי האב. וכן לעולם: **ג נטלו שלשה חלקים בנחלה.** בנחלת א"י. וסבר האי תנא ליוצאי מצרים נתחלקה הארץ דכתיב (במדבר כ) לשמות מטות אבותם ינחלו. וצלפחד וחפר אביו שניהם נטלו חלק בארץ. שמיצאי מצרים היו שניהם. ונטלו בנות צלפחד חלק אביהם שהיה מגיע לו בארץ. וחלק המגיע לו מירושת חפר אביו. וחלק בכורתו שהיה בכור ונטול פי שנים. ואף על פי שעדיין לא ירשו את הארץ ואין הבכור נוטל פי שנים בראוי לבוא לאחר מיתתו. א"י מחוקת היתה: **ד א' הבן וא' הבת בנחלה.** ה"ק א' הבן וא' הבת שוין בירושת נכסי האם בכירושת נכסי האב. ואין הפרש בין ירושת נכסי האם לירושת נכסי האב. אלא שהבכור נוטל פי שנים בנכסי האב. ואינו נוטל פי שנים בנכסי האם: **ה לא אמר כלום.** ואינו יכול

and the firstborn to a double portion, in the father's estate]. If a man [on his deathbed] distributed his property verbally [and] gave to one [son] more, and to [another] one less, or [if] he distributed to the firstborn a share equal to that of his brothers, his arrangements are valid [because a person is entitled to dispose of his property as a gift, in any manner he sees fit]. If, [however,] he [distributed and] said, "[...] as an inheritance," [i.e., he distributed the shares as portions of an inheritance and not as gifts,] his instructions are disregarded. [If] he wrote, [disposing of his property in a written will,] either at the beginning or the middle or the end, "[...] as a gift," [though he used the expression of inheritance also,] his instructions are valid [so long as the expression "as a gift" was also used, the other expressions of "as an inheritance," that have been used with it, do not affect the validity of the testator's instructions]. If a person said, "So-and-so shall be my heir," where there is a daughter, [or] if he said, "My daughter shall be my heir," where there is a son, his instructions are to be disregarded, for he made a stipulation against a [law] which is written in the Torah. Rabbi Yohanan ben Berokah said, If [a person] said [that one only, shall be his heir], concerning one who is entitled to be his heir, [such as any son among other sons (where there is no legal firstborn, e.g., where the oldest is a daughter) or a daughter among other daughters, having had no sons,] his instructions are valid; if, however, [he said

שְׁכָתוֹב בְּתוֹרָה. הַמְחַלֵּק נִכְסָיו לְבָנָיו עַל פִּי, רַבָּה לְאֶחָד וּמַעֲט לְאֶחָד וְהַשְׁוֶה לָהֶן אֶת הַבְּכוֹר, דְּבָרָיו קִיּוּמִין. וְאִם אָמַר מִשׁוּם יִרְשָׁה, לֹא אָמַר כָּלוּם. כְּתַב בֵּין בְּתַחֲלָה בֵּין בְּאַמְצַע בֵּין בְּסוֹף מִשׁוּם מִתְּנָה, דְּבָרָיו קִיּוּמִין. הָאוֹמֵר אִישׁ פְּלוֹנִי יִירְשֵׁנִי בְּמִקּוֹם שֵׁשׁ בֵּת, בְּתֵי תִירְשֵׁנִי בְּמִקּוֹם שֵׁשׁ בָּן, לֹא אָמַר כָּלוּם, שֶׁהִתְּנָה עַל מַה שְׁכָתוֹב בְּתוֹרָה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה אוֹמֵר, אִם אוֹמֵר עַל מִי שֶׁהוּא רָאוּי לִירְשׁוֹ, דְּבָרָיו קִיּוּמִין. וְעַל מִי שֶׁאֵין רָאוּי

רבנו עובדיה מברטנורא

לסלקו מן הירושה. אלא על ידי שיתן במתנה נכסיו לשאר בניו: על פיו. משום דמצוה מחמת מיתה ושכיב מרע דבריו בכתובים וכמסוריים. ואינו צריך קנין. משום הכי תני על פיו: והשוה להן את הבכור. בלשון מתנה: דבריו קיימין. ואין כאן מתנה על מה שכתוב בתורה שיש כח באדם ליתן ממונו במתנה לכל מי שירצה: ואם אמר משום ירושה. ואם ריבה לאחד ומיעט לאחד בתורת ירושה שאמר פלוני בני ירש שדה בית כור ופלוני בני ירש שדה בית לתך. ועל בנו בכור אמר שירש כשל חברו לא אמר כלום. מפני שמתנה על מה שכתוב בתורה: כתב בין בתחלה וכו'. נתתן שדה פלונית לפלוני וירשנה. זהו בתחלה. יירשנה ותנתן לו זו היא בסוף. יירש שדה פלונית ותנתן לו וירשנה זו היא מתנה באמצע: אם אמר על מי שראוי לירשו. כגון על בן בין הבנים. ועל בת בין הבנות. פלוני יירשני: דבריו קיימין. דכתיב (דברים כא) והיה ביום הנחילו את בניו התורה נתנה רשות לאב להנחיל לבנים לכל מי שירצה. ומודה רבי יוחנן דעל אח במקום בת ועל בת במקום בן. לא אמר

it] concerning one who is not entitled to be his heir, his instructions are not valid [Rabbi Yohanan ben Berokah however agrees, that if he has a legal firstborn male, and as a result of his statement the firstborn will not receive his double share, or if having both a daughter and a son he instructs his

daughter to inherit, his instructions are not valid]. If a person gives [as a present] his estate, in writing, to strangers, and leaves out his children, his arrangements are legally valid, but the spirit of the Sages finds no delight in him [though his action is strictly legal, it is not proper]. Rabban Shimon ben Gamliel says: If his children did not conduct themselves in a proper manner, he will be remembered for good [his action will serve as a warning to wicked children].

(6) If a person states, “This is my son,” he is believed [regarding his inheritance and is also believed in regard to freeing his widow from *yibum*]. [If, however, he states,] “This is my brother,” he is not believed, [if a third brother disputes his statement] but he [the doubtful brother] receives [a share] with him in his portion. [In the case of two brothers, a) and b), one of whom a) does not, and the other b) does acknowledge a third person c) as a brother, the estate is divided into three portions, and each one of the two brothers a) and b) receives one and a half of these portions (half the estate). The second b), however, retains only one portion (one third of the estate) to which he is in any case entitled, giving to the doubtful brother c), half of the third portion. Should c) ever be able to establish his brotherhood, he would also be entitled to receive from a), the other half of the third portion.] If he [the doubtful brother] dies, the property [the half of the third portion which b) has given him] reverts to its owner [i.e., to b), from whom he received it. The other brother a), who previously disowned, and denied c), the second half of the third portion, is not entitled to claim any portion at all

רבנו עובדיה מברטנורא

כלום שאין הבת ראויה לירש במקום בן. ולא האח במקום בת. וכן מודה רבי יוחנן שאם השוה את הבכור לבנים לא אמר כלום דכתיב (שם) לא יוכל לבכר וכו'. והלכה כרבי יוחנן בן ברוקה: **אין רוח חכמים וכו'.** אין לחכמים נחת רוח במעשיו ואפילו אין בניו נוהגים כשורה. דלמא נפיק מנייהו זרעא מעליא ואין הלכה כר"ש בן גמליאל: **ו זה בני נאמן.** לירושו ולפטור את אשתו מן היבום: **זה אחי אינו נאמן.** להורישו עם אחיו שהרי אינו מכירים אותו: **ונוטל עמו בחלקו.** כגון אם הם שני אחים לבד הספק ויש להם לחלק ג' שדות. זה נוטל שדה ומחצה. וזה נוטל שדה ומחצה.

of that which was allowed him by b). Even if c) were his real brother from whom he is entitled to inherit, a) has no claim now, since he already received his share of the estate of c),

by his retaining the half of the third portion]. [If, however,] he [c], the doubtful brother] acquired property from other sources [either as a gift or purchase], his brothers share the inheritance with him [a] shares with b), since a) had, in fact, acknowledged both of them as brothers. (If however, instead of b) saying "I am doubtful that c), is our brother," he stated, that "c) is definitely not our brother," he does not share in the inheritance).] If a person died and a will was found tied to his thigh, [i.e., even on his thigh, in which case it is obvious that the deceased himself had written it,] it is of no legal value. [The person to whom a bequest was made in this will is not entitled to receive it; since possession is to be acquired by means of the receipt of the will, and since at the time it reaches him, the owner, no longer alive, is not there to transfer to him the right of ownership]. If [he handed the will over to someone and] he stated to someone "be *zochah* this for him [i.e., if when handing over the will, he said Accept ownership of this on behalf of a beneficiary, he thereby conferred the ownership of the bequest to the beneficiary mentioned], regardless of whether [the one who received the will for the benefit of the beneficiary, is one] of the heirs or not, his [the testator's] instructions are legally valid (see Tiferet Yisrael).

רבנו עובדיה מברטנורא

וזה שמעיד על הספק שהוא אחיו נותן לו חצי השדה והאחר אינו נותן לו כלום. דאמר ליה הבא ראייה ושקול: **מות**. הספק יחזור אותן הנכסים שנתן לו אחיו: **למקומן**. כלומר למי שנתנם לו. אבל שאר אחים אין יורשים עמו: **נפלו לו**. לספק: **נכסים ממקום אחר**. בחייו או קנה נכסים. ועבשיו מות: **ירשו אחיו**. של זה שהיה מעיד שהוא אחיו: **עמו**. דהא קא מודי להו שאחיהם הוא. והני מיילי בדלא כפרו שאר האחין לומר ודאי שאינו אחיהן. אלא טוענים שאינן מכירים אותו. אבל אם כפרו בו שאינו אחיהם. לא יירשנו אלא זה שהעיד לו בלבד: **דייתיקי**. צוואת שכיב מרע. ולשון דייתיקי דא תהא למיקם ולמיהוי: **קשורה על יריכו**. דליכא למימר אחר כתבה ונתנה שם אפילו הכי הרי זו אינה כלום. שהרי לא גמר להקנות אלא בקבלת השטר ואין שטר לאחר מיתה: **צריך שיכתוב מהיום ולאחר מיתה**. דמשמע גוף הקרקע יהא קנוי לך מזהיום. ולא תאכל הפירות עד לאחר מיתה ואם לא כתב מהיום לא נתן לו כלום דאין מתנה לאחר מיתה: **אינו צריך**. לכתוב מהיום דכיון שכתב בשטר כך וכך בשבת אמר לנו פלוני הווי עלי עדים. זמנו של שטר מוכיח עליו שמאותו היום התחילה המתנה. דאי לא תימא הכי זמן שנכתב בשטר למה נכתב והלכה כר' יוסי:

אחר, יירשו אחיו עמו. מי שמת ונמצאת דייתיקי קשורה על ירכו, הרי זו אינה כלום. וזה בה לאחר, בין מן היורשין בין שאינו מן היורשין, דבריו קיימין:

(7) If a person [desires] to give his estate in writing to his sons [i.e., a person in good health who desires, for example, to marry a second wife and wishes to protect the sons that were born from his first marriage from the possible seizure of his estate by his second wife, in payment of her *ketubah*], he must write, “[This estate i.e., the land itself] is assigned from this day and [the produce thereof is also assigned to them, but only] after [my] death” [if “from this day” is not specified, the gift is invalid, since a person cannot give possession after his death]; the opinion of Rabbi Yehudah. Rabbi Yose says: This [the addition, “from this day”] is not necessary [the date written in the document specifies his wishes; the law follows Rabbi Yose]. If a person assigned his estate, in writing, to his son [including the formula, “from this day and] after my death.” [The law that follows applies to a gift made to any other person as well.] The father may not sell [the land without his son], because it is assigned in writing to the son, and the son may not sell, because it [the produce] is in the possession of the father (see Tiferet Yisrael). If the father sold [the estate], the sale is valid until his death [until then only, may the buyer have its usufruct]. If the son sold [it], the buyer has no claim whatever upon it until the father's death. A father [who directed that “from this day and after my death” his estate shall be given to his son, so that the land itself is acquired by the son at once while the right of usufruct remains with the father] may pluck [the fruit] and give it to any one he wishes for consumption; and any plucked [fruit] which he leaves [after his death] belongs to [all] heirs [and not only to that son to whom the estate had been assigned]. If one [did not provide in a will for the disposal of his estate, and] left sons [who were] of age, as well as minors, those who are of age are not to be

רבנו עובדיה מברסטרוא

לאחר מותו. מהיום ולאחר מיתה: **האב אינו יכול למכור.** בלא הבן שהגוף קני לבן. והבן אינו יכול למכור בלא האב. שהפירות קניין לאב: **מכר האב.** שתמא מכורים הפירות ללוקח. עד שימות האב: **מכר הבן.** בחיי האב אין ללוקח פירות עד שימות האב: **האב.** שכתב נכסיו לבנו מהיום ולאחר מיתה: **תולש ומאכיל.** הפירות למי שירצה בחייו אבל מה שהניח במחובר בשעת מיתה. אף על פי שעומד ליתלש הרי הן של בנו מקבל המתנה. אבל הכותב נכסיו לאחר אפילו

supported [provided with clothing, etc.] at the expense of the minors [i.e., out of the general proceeds of the estate before it had been divided between the heirs. Sons who are of age require a greater allowance for their clothing than minors; and this they must provide out of their own shares], nor are the minors to be fed at the expense of those who are of age

[minors require less for clothing but more for food], but all receive equal shares in the entire estate [i.e., before the estate has been divided, neither the minors, who require greater allowance for food, nor those of age, who require more for their clothing, though less for their actual food, may draw for their extra requirements upon the common funds, which must be equally divided between all of them.] If those who were of age married [after their father's death, paying the marriage expenses out of the undivided estate], the minors [also] may take [a similar sum toward their marriage expenses out of the common funds of the estate]. If, however, the minors claimed [after their father's death], "We desire to take as much as you have taken," [i.e., if the minors wish to spend on their marriages, out of the general funds of the estate, as much as the older brothers had received to spend on their marriages during their father's lifetime,] their request is disregarded, since, what their father had given them [to the older brothers, during his lifetime,] is regarded as a gift.

(8) If one left daughters [only, who were] of age, as well as minors, those who are of age are not to be supported at the expense of the minors, nor are the minors to be fed at the expense of those who are of age, but all receive equal shares [in the distribution of the estate]. If those [who were] of age married, the minors

רבנו עובדיה מברטנורא

מה שהניח במחובר לקרקע בשעת מיתתו הרי הוא של יורשים. שדעתו של אדם קרובה אצל בנו יותר מאחר: מתפרנסין. לבוש וכסות לפי שפרנסת הגדולים מרובה מפרנסת הקטנים: נזונים. אכילה ושתייה לפי שמונות הקטנים מרובים משל גדולים. שאוכלים פעמים רבות ומפורים לפיכך הקטנים מעבבים על הגדולים מלהתפרנס מתפוסת הבית. והגדולים מעבבין על הקטנים מליוון. אלא יתפרנס ויוון כל אחד מחלקו: נשאו הגדולים. ועשו צרכי חופה מתפוסת הבית לאחר מיתת אביהם: ישאו גם הקטנים. מתפוסת הבית: ואם אמרו הקטנים. לאחר מיתת אביהם. הרי אנו נושאים בדרך שנשאתם אתם בחיי אבינו: אין שומעין להן. אלא מה שנתן להם אביהם בחייו נתן: ה' הניח

הגדולים מתפרנסים על הקטנים ולא הקטנים נזונים על הגדולים, אלא חולקין בשוה. נשאו הגדולים, ישאו הקטנים. ואם אמרו הקטנים הרי אנו נושאים בדרך שנשאתם אתם, אין שומעין להם, אלא מה שנתן להם אביהם נתן: ה' הניח בנות גדולות וקטנות, אין הגדולות מתפרנסות על הקטנות ולא הקטנות נזונות על הגדולות, אלא חולקות בשוה. נשאו גדולות, ישאו קטנות. ואם

[also] may take [a similar sum towards their marriage expenses]. If the minors, however, claimed [after their father's death], “We desire to take as much as you have taken,” their request

אָמְרוּ קְטָנוֹת, הָרִי אָנוּ נוֹשְׂאוֹת כְּדָרְךָ שְׁנִשְׂאָתָן אִתָּךְ, אֵין שׁוֹמְעִין לָהֶן. זֶה חֻמְרָא בְּבָנוֹת מִבְּנִים, שֶׁהַבָּנוֹת נוֹזְנוֹת עַל הַבָּנִים וְאֵין נוֹזְנוֹת עַל הַבָּנוֹת:

is disregarded. In the following respect daughters [who inherited their father's estate in the absence of sons] are of a greater stringency than [if there were also] sons, for [in the case of a deceased having both sons and daughters, the minor] daughters are fed at the expense of the estate [by force of a *ketubah* condition], but [in a case where there are only daughters, the minor] daughters are not fed at the expense of the estate. [I.e., if daughters of age and those under age, in the absence of sons, inherited the estate, the latter are not to be fed from the general funds of the estate.]

רבנו עובדיה מברטנורא

בנות. ולא בנים: שהבנות נוזנות מן הבנים. בתנאי כתובה. ואין בנות קטנות נוזנות מן הגדולות. דבמקום שאין בנים יורשים. אין הבנות אוכלות בתנאי כתובה אלא חולקות בשוה. וכל אחת נוזנית משלה: